



Wethoudersonderzoek 2019

Lijst van tussentijds ten val gekomen en vertrokken wethouders in 2019

Uitgevoerd door DeCollegetafel in opdracht van Binnenlands Bestuur

E: info@decollegetafel.nl

30 december 2019

Bij overname met bronvermelding: Wethoudersonderzoek 2019, DeCollegetafel, 30 december 2019

Almere – persoonlijk – verhuisplicht

Loes Ypma (PvdA) legt het wethouderschap neer. Ze wil niet verhuizen, want zij wordt geen betere wethouder door in Almere te slapen, in ieder geval wel een minder goede moeder (zij heeft twee jonge kinderen in haar woonplaats Woerden).

Almere – politiek – verstoorde verhoudingen – 6 wethouders

Het college van burgemeester en wethouders in Almere is gevallen. VVD, ChristenUnie en D66 hebben het vertrouwen opgezegd in coalitiegenoot PvdA. Reden is de onverwachte voordracht van een nieuwe kandidaat-wethouder, Laura Bouwmeester, door de PvdA.

De partijen vinden dat de PvdA "op grove wijze afspraken heeft geschonden" over de zoektocht naar een nieuwe wethouder voor de stad. Almere moet voor de derde keer in twee jaar tijd op zoek naar een wethouder voor de portefeuille Wonen en de Floriade na het eerdere, tussentijdse vertrek van achtereenvolgens Tjeerd Herrema en Loes Ypma.

De coalitie wilde de tijd nemen om "een optimale kandidaat te selecteren", aldus VVD-fractievoorzitter Ulysse Ellian. De gesprekken hierover liepen nog. Ook overwoog het college om van zeven naar zes wethouders terug te gaan en dus helemaal geen vervanger te zoeken voor Ypma. De plotselinge voordracht van een kandidaat door de PvdA afgelopen maandag viel daarom verkeerd bij de coalitiegenoten. "Deze berichtgeving heeft de overige coalitiegenoten totaal verrast en voor een voldongen feit geplaatst." De partijen zien daarom "onvoldoende basis om met de PvdA samen te werken." Alleen GroenLinks, de vijfde coalitiepartij, heeft de verklaring niet getekend.

De verklaring van VVD, ChristenUnie en D66 om het vertrouwen op te zeggen in de PvdA leidt ertoe dat de PvdA wethouder Jerzy Soetekouw terugtrekt uit het college. Demissionair als gevolg van deze coalitiebreuk worden Roelie Bosch (ChristenUnie), Hilde van Garderen (VVD), Jan Hoek (GroenLinks), Julius Lindenbergh (VVD) en Maaike Veenings (D66).

Almere – gezondheid

Aldrid Dijkstra (ChristenUnie) zit sinds 22 januari 2019 ziek thuis. Tijdelijke vervanging Marjan Haak-Griffioen (ChristenUnie), eerst tot 14 mei, vervolgens voor een nieuwe periode van 16 weken tot 3 september. In augustus maakt Dijkstra bekend dat hij stopt als wethouder. Opvolgster: ex-raadslid Roelie Bosch (ChristenUnie).

Almere – persoonlijk

Jaap Ladders (VVD) stopt om persoonlijke redenen per 15 mei. Hij vindt dat het wethouderschap te veel druk legt op zijn persoonlijke leven. Diverse partijen menen dat er ook politieke redenen zijn: de voormalige wethouder van Lelystad en ex-gedeputeerde lag in de raad onder vuur. Hij kreeg al een motie van wantrouwen aan de broek over het niet goed geïnformeerd hebben van de raad over de Floriade. Opvolger: Julius Lindenbergh, lid van het VVD-bestuur Almere.

Amsterdam – zwangerschapsverlof

Sharon Dijksma (48, PvdA) is ruim vijf maanden in verwachting, zo maakt zij eind augustus bekend. Op 23 december 2019 maakt Dijksma via twitter bekend dat zij is bevallen van een dochter.

Amsterdam – politiek – 1 wethouder – breuk in college

Udo Kock (D66) stapt op omdat hij er met de rest van het college niet uitkomt wat er met de noodlijdende afvalcentrale AEB moet gebeuren. Kock wil dat de afvalcentrale volledig wordt geprivatiseerd. De wethouder wil voorkomen dat Amsterdam een rekening moet betalen van naar schatting 50 tot 100 miljoen euro die de AEB nodig heeft om orde op zaken te stellen. "Privatisering is niet de enig denkbare oplossing, maar andere, publieke opties zijn kostbaarder voor de gemeente en voor de Amsterdammer", schrijft Kock in een brief.

Begin juli werden vier van de zes verbrandingsovens van AEB uitgezet, omdat na jarenlange bezuinigingen op onderhoud de veiligheid van het personeel niet meer gegarandeerd kon worden. De afvalverwerker kwam daarop in acute financiële nood.

Amsterdam heeft alle aandelen in AEB in handen en is daarmee ook verantwoordelijk voor de kosten van de afvalcentrale. Door het bedrijf volledig te privatisering worden deze kosten doorgegeven aan een nieuwe eigenaar en blijft de gemeente er niet mee zitten.

Sinds juli heeft de gemeente al minstens zes miljoen euro gestoken in het noodlijdende AEB om acute problemen op te lossen en te voorkomen dat het vuil in Amsterdam zou blijven staan. Ook voordat de problemen ontstonden, had de gemeente al 145 miljoen euro aan AEB geleend.

Opvolger: de Utrechtse D66-wethouder Victor Everhardt.

Apeldoorn – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Mark Sandmann (D66) stopt als wethouder vanwege het politieke besluit om de herinrichting van het Marktplaatsplein op de lange baan te schuiven, vanwege de stijgende kosten. Sandmann vindt het onverstandig om pas komend voorjaar een besluit te nemen of de herinrichting in de oorspronkelijke vorm doorgaat. Het ontwerp voor de herinrichting is door 25 duizend inwoners van Apeldoorn voor gestemd. "Als verantwoordelijk wethouder vind ik dat ik de plicht heb om de verwachtingen van 25.000 stemmers waar te maken en het gekozen ontwerp te realiseren". 'Nu ik onze gemeenteraad niet heb kunnen overtuigen van het belang om door te gaan met Plein van de Stad, of zelfs kennis te nemen van de beoogde oplossingen, vind ik dat ik een belofte aan de inwoners niet inlos en daarom niet langer kan aanblijven als wethouder.' Opvolger: D66-fractievoorzitter Maarten van Vierssen.

Arnhem – politiek – 6 wethouders – coalitiebreuk

De Arnhemse coalitie komt ten val nadat GroenLinks en PvdA laten weten de samenwerking met coalitiepartners VVD en D66 op te zeggen. De partijen konden elkaar niet vinden in oplossingen voor de financiële tekorten in met name de zorg. Volgens GroenLinks en PvdA wilden VVD en D66 hier onvoldoende geld voor vrijmaken. De partijen wilden niet vasthouden aan coalitieafspraken als 'het vullen van de spaarpot' en 'het bevriezen van de lasten'.

Aanleiding was het voorstel van het college om de tekorten van ruim 18 miljoen euro op te lossen met daarin voor 12 miljoen euro aan maatregelen die ten koste zouden gaan van de financiële stabiliteit van de gemeente. Dit ging VVD en D66 te ver terwijl dit voor GroenLinks en PvdA al een ultiem compromis was.

De leiders van de coalitiepartijen vinden dat de wethouders op hun plek kunnen blijven. GroenLinks en PvdA willen in gesprek met andere partijen want 'de financiële kaders knellen'. De Amsterdamse wethouder Rutger Groot Wassink (GroenLinks) en de Gelderse gedeputeerde Jan Markink (VVD) gaan als verkenners/informateurs een poging doen om een nieuwe coalitie te formeren. Vlak voor de zomer wordt duidelijk dat 'de ontstane situatie geen eenvoudig te ontwarren knoop is' en dus gaan beide informateurs vanaf 19 augustus weer aan de slag.

Bijna drie maanden later, in oktober, pakken de coalitiepartijen de draad weer. De besprekingen onder leiding van oud-staatssecretaris Geke Faber in het kader van de door verkenners Groot Wassink en Markink geadviseerde lijmpoging wordt succesvol afgerond: GroenLinks, PvdA, D66 en VVD gaan door als coalitie. Alle wethouders gaan gewoon door: Cathelijne Bouwkamp (GroenLinks), Roeland van der Zee (VVD), Hans de Vroome (D66), Martien Louwers (PvdA), Ronald Paping (GroenLinks) en Jan van Dellen (VVD) gaan na de succesvolle lijmpoging gewoon weer door als wethouder.

Assen – politiek – 1 wethouder – breuk met eigen fractie

Roald Leemrijse (VVD) vertrekt vanwege een breuk met zijn VVD-fractie. Leemrijse zegt dat hij in zijn drukke eerste jaar de verbinding met zijn fractie is verloren. "Er is niet een aanwijsbaar punt, het is een optelsom der dingen", schrijft hij in een brief aan de burgemeester en de raad. "Als het vertrouwen blijvend uit balans is dan is slechts één conclusie mogelijk: stoppen als wethouder." Zijn brief komt volgens Leemrijse zelf minstens drie jaar te vroeg: "Ik heb geprobeerd in mijn bestuursstijl dicht bij mezelf te blijven; open dilemma's en gevoelens delen, de dialoog aangaan, verbindingen leggen, kansen zien en benutten." Opvolgster: Mirjam Pauwels (VVD), wethouder in De Wolden.

Assen – persoonlijk

Gea Smith-Bults (GroenLinks) stopt als wethouder. In een verklaring aan de raad zegt zij: 'Ik ben tot de conclusie gekomen dat het wethouderschap mij niet heeft gebracht wat ik ervan verwacht en gehoopt had. Ik heb de afgelopen maanden gemerkt en vastgesteld dat ik mij meer een volksvertegenwoordiger voel dan een bestuurder. Qua inhoud van de functie had ik mij een andere voorstelling gemaakt van het wethouderschap.' Opvolgster: Karin Dekker (GroenLinks), voormalig wethouder in Groningen en Leek.

Assen – politiek – coalitiebreuk – 4 wethouders

Janna Booij (Stadspartij Plop) stapt op. Dat doet zij in samenspraak met haar fractie die de coalitie niet langer wil steunen. Volgens fractievoorzitter Henk Santing van Plop trekt de partij zich terug uit de coalitie omdat de inwoners onvoldoende centraal worden gesteld. Voorbeelden zijn het extreem verhogen van de toeristenbelasting, de dialoog met de stad over het parkeerbeleid en het verhogen van de plaatselijke belastingen, maar ook de bezuinigingen om de tekorten in het sociaal domein op te lossen zijn een doorn in het oog van de stadspartij. 'We misten het Asser DNA in deze coalitie'. De bezuinigingen die het college wilde doorvoeren om de tekorten op het sociaal domein op te vullen (daaronder valt onder meer jeugdzorg) zijn een doorn in het oog van Plop.

Wethouder Harmke Vlieg (ChristenUnie) wijt het terugtrekken van Plop aan de begroting. "We moeten concluderen dat het in deze financieel zware tijd niet gelukt is om gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de begroting te nemen. Dan houdt het op, al zijn we al wel ver in het proces." Daarmee ontstaat er een minderheidscoalitie bestaande uit ChristenUnie, GroenLinks en de VVD die voorlopig doorgaat met drie demissionaire wethouders: Karin Dekker (GroenLinks), Mirjam Pauwels (VVD) en Harmke Vlieg-Kempe (ChristenUnie).

Drie maanden later, in december hebben de onderhandelende partijen ChristenUnie, GroenLinks, VVD, D66 en SP het voornemen een nieuw bestuursakkoord te presenteren, maar dat gaat toch niet lukken omdat er meer tijd nodig is om de bezuinigingen in te vullen. De presentatie wordt verwacht na de jaarwisseling inclusief de installatie van twee nieuwe wethouders, Bob Bergsma (D66) en Jan Broekema (SP).

Baarn – gezondheid

Mariska de Koning (CDA) legt aanvankelijk tijdelijk vanwege gezondheidsredenen haar werkzaamheden neer. Enige tijd later dient zij haar ontslag in want zij is tot de conclusie gekomen dat haar ambities voor een optimale invulling van het ambt niet samengaan met haar fysieke gesteldheid. Opvolgster: Jannelies Visser, voormalig CDA-wethouder in Soest.

Bergen NH – politiek – 1 wethouder – bestuurscultuur

Yolan Koster (GroenLinks) stopt als wethouder wanneer haar fractie uit de coalitie stapt. De reden: 'Afgelopen zomer is geprobeerd om de verschillen met een formatieakkoord op te lossen. Daarbij spraken partijen af het verleden nu eens te laten rusten. Alle oud zeer ging diep in een bureaulade en iedereen zou zich voortaan voor honderd procent gaan inzetten voor Bergen en de Bergenaren.' Dat bleek ijdele hoop. "De laden gingen toch weer open."

Koster betreurt haar vertrek: 'Ik vertrek vanwege de krankzinnige bestuurscultuur. Het gesodemieter in de gemeenteraad werkte uiteindelijk door tot in het college. Maar Bergen zelf is prachtige gemeente. Ik woon dan wel in Harmelen, maar ik ben echt verliefd geworden op Bergen. Zeer fijne inwoners, mooie natuur en fantastische cultuur.'

Bergen NH – politiek – 1 wethouder – breuk met fractie

Jan Houtenbos (VVD), de laatst overgebleven wethouder van de originele ploeg die na de verkiezingen aantrad, stapt op. Houtenbos diende zijn ontslag in wegens het ontbreken van chemie tussen hem en zijn fractie. "Niet om persoonlijke redenen of omdat ik een fout heb gemaakt", aldus Houtenbos.

Bergen op Zoom – gezondheid

Arjan van der Weegen (GBWP) verlengt zijn ziekteverlof maar als het college het niet langer verantwoord vindt om de taken van de wethouder onderling langdurig te vervangen wordt Evert Weys (GBPWP), de tijdelijke vervanger geïnstalleerd. Op 3 juli 2019 vraagt Van der Weegen ontslag aan. Hij keert niet meer terug in het Bergse college. "Ik ben nog niet fit genoeg om een baan als wethouder aan te kunnen." Het ontslag gaat in per 1 augustus 2019.

Berkelland – burgemeester

Patricia Hoytink-Roubos (CDA) wordt burgemeester van Overbetuwe. Opvolger: CDA-raadslid Maikel van der Neut.

Brummen – politiek – 4 wethouders – verstoorde verhoudingen

Margriet Wartena (Lokaal Belang) neemt met onmiddellijke ingang ontslag. Aanleiding is de scherpe kritiek en de vragen die zij krijgt over haar rol rond de Stichting Sportkompas (SSK). "Er heeft sinds mijn aantreden een prijs op mijn hoofd gestaan. Ik wens niet meer mee te werken aan dit politieke spel", aldus Wartena. Zij had al een motie van treurnis op het dossier overleefd, waarbij haar een gebrekkige informatievoorziening werd verweten.

Het vertrek van Wartena leidt na de zomer tot een informatieronde door twee informateurs, ingeschakeld door de VVD, Anja Prins en Mike Waltmans. Zij adviseren een college dat op een zeer brede steun van de gemeenteraad kan rekenen door een college te vormen van VVD, PvdA, CDA, GroenLinks en D66 met drie wethouders.

Waarnemend burgemeester Annelies van der Kolk van Twenterand (lid van ChristenUnie) wordt vervolgens gevraagd door PvdA, GroenLinks, CDA en D66 om een nieuw college te formeren. Maar als blijkt dat PvdA, CDA, GroenLinks en D66 zonder de VVD (de grootste partij in Brummen) verder willen gaan, legt wethouder Peter-Paul Steinweg (VVD) per direct zijn functie neer. Als gevolg daarvan dient hij samen met de andere wethouders Jolanda Pierik-van der Snel (CDA) en Eef van Ooijen (PvdA) eind oktober bij de gemeenteraad samen hun ontslag in. Daarmee is de crisis alsnog compleet.

Half november wordt het nieuwe college benoemd en gaat de nieuwe coalitie aan de slag. De nieuwe wethouders zijn: Eef van Ooijen (PvdA, voormalig wethouder in Brummen), Ingrid Timmer (D66-fractievoorzitter in Zutphen), Ine van Burgsteden (CDA-fractievoorzitter in Arnhem) en Pouwel Inberg (GroenLinks).

Brunssum – gezondheid

De 73-jarige Jo Palmen (BBB/Lijst Palmen) legt zijn functie per direct neer om gezondheidsredenen. Tijdelijk opvolger: Jo Mertens (BBB/Lijst Palmen), oud-ambtenaar van de gemeente Brunssum. In december maakt Palmen bekend dat hij definitief stopt en niet meer terugkeert. Jo Mertens (BBB/Lijst Palmen) wordt zijn definitieve opvolger.

Bunnik – andere politieke werkkring

Jorrit Eijbersen (Liberalen) wordt wethouder in Gooise Meren als opvolger van Jan Frankx die waarnemend burgemeester is geworden. Opvolgster: de 62-jarige Ali Dekker, die van 1994 tot 2001 wethouder was in Bunnik en ook zeven jaar Statenlid was voor D66.

Bunschoten – politiek – coalitiebreuk – 3 wethouders

De VVD zegt het vertrouwen op in coalitiepartner ChristenUnie. "Het afgelopen jaar waren er telkens weer moeizaam te overbruggen verschillen van inzicht op grote dossiers als de stijgende zorgkosten en financiën. Een echte bestuurlijke vernieuwing is voor ons niet mogelijk bij voortzetting van de huidige coalitie. Dit heeft ons gebracht tot de beslissing om niet verder te gaan met deze coalitie", aldus de VVD. Van ruzie is geen sprake: "Hoewel er geen enkele sprake is van persoonlijke conflicten binnen de coalitie merken we dat politiek op één lijn komen lastig is en veel tijd en energie kost."

Oppositiepartijen SGP, CDA en CAP worden het met de VVD eens over de vorming van een nieuwe coalitie met een nieuw coalitieakkoord 'Nieuwe wegen, vaste waarden'. De ChristenUnie, de grootste partij van Bunschoten die ook al bijna zeventig jaar onafgebroken in het gemeentebestuur zit, staat daarmee buitenspel.

Rick Beukers (VVD) is de enige wethouder die door gaat naar het nieuwe college dat verder bestaat uit Peter van Asselt (CDA), Huig van Barneveld (SGP) en Wim de Jong (CAP). Bert Koops en Alice Kok-van der Geest (beiden ChristenUnie) verdwijnen uit het college.

Buren – politiek – 3 wethouders

Gerdjan Keller (Gemeentebelangen Buren) en Daan Russchen (PvdA) bieden hun ontslag aan. Aanleiding: 'de diverse politieke ontwikkelingen van de laatste tijd'. Voor Keller is het afblazen van de bouw van een nieuwe sporthal in Maurik een regelrechte domper. Hij verzocht de raadsleden om extra krediet, maar dat werd weggestemd. Een idee van D66 om een semipermanente hal of luchthal te plaatsen werd omarmd door de oppositie en met instemming van de coalitiepartij VVD en raadslid Arthur Warmer van de PvdA. In zijn ontslagbrief zegt Keller: "De samenwerking tussen de coalitiepartijen is de afgelopen maanden minimaal. Deze constatering heb ik meerdere malen met het college en coalitiepartners gedeeld echter ik zie hierin geen verbetering ontstaan en stel daarnaast ook vast dat alle direct betrokkenen (inclusief mezelf) niet in staat zijn om hier verandering in aan te brengen." Russchen lag stevig onder vuur omdat hij zonder de raad in te lichten het contract met Karmac bibliotheken heeft opgezegd. De raadsleden toonden zich 'not amused' en lieten regelmatig de slogan 'De raad is de baas' horen.

Het aftreden van de beide wethouders leidt er toe dat Sander van Alfen (fractievoorzitter Gemeentebelangen Buren) de stekker trekt uit de coalitie met VVD en PvdA. Gemeentebelangen wil een nieuwe coalitie met een onpartijdige informateur gaan smeden. Sietske Klein-de Jong (VVD) blijft als demissionair wethouder op zijn post.

Informateur Wouter de Jong adviseert om een meerderheidscoalitie van Gemeentebelangen, PCG en CDA te gaan formeren. Sander van Alfen, fractievoorzitter van Gemeentebelangen, neemt de rol van formateur op zich.

Capelle aan den IJssel – andere zakelijke werkkring

Dick van Sluis (Leefbaar Capelle) stapt over naar de RET Rotterdam. Opvolger: Maarten Struijvenberg, oud-wethouder Leefbaar Rotterdam, voorgedragen door Leefbaar Capelle.

De Fryske Marren – politiek – 5 wethouders

Een motie van wantrouwen van coalitiepartijen CDA en VVD tegen de beide FNP-wethouders Durksz en Durk Stoker, aangenomen met steun van PvdA, GroenLinks en D66, leidt tot het vertrek van beide wethouders en de val van de coalitie. Aanleiding: de fractie van de FNP heeft tegen de zandwinning in het IJsselmeer gestemd.

De overige drie wethouders blijven demissionair op hun post: Frans Veltman (CDA), Lucienne Boelsma (CDA) en Jos Boerland (VVD). Er komt op voorstel van informateur Roelof Bos een coalitie van CDA, VVD, PvdA en GroenLinks. De drie wethouders van CDA en VVD mogen door en als nieuwe wethouders worden benoemd: Roel de Jong (PvdA) en Irona Groeneveld (GroenLinks).

De Ronde Venen – politiek – coalitiebreuk (1 wethouder)

Marja Becker (Seniorenpartij) treedt terug en wordt weer raadslid omdat haar fractie Seniorenpartij uit de coalitie stapt en weer oppositie gaat voeren. "Bij de coalitiebesprekingen ging alles heel vlot, en hebben wij veel punten van ons partijprogramma door kunnen voeren. Maar bij de uitwerking van die plannen is de sfeer steeds slechter geworden", aldus wethouder Marja Becker. Geen opvolger. Portefeuille wordt verdeeld over de overige collegeleden.

De Wolden – andere politieke werkkring

Mirjam Pauwels (VVD) wordt wethouder in Assen. Opvolgster: Hilda Mulder (VVD), voormalig raadslid (8 jaar) uit De Wolden, werkzaam bij het Recreatieschap Drenthe.

Den Haag – politiek – integriteit – 2 wethouders & coalitiebreuk – 6 wethouders

Richard de Mos en Rachid Guernaoui (Groep de Mos/Hart voor Den Haag) krijgen te maken met een corruptieonderzoek vanwege vriendendiensten en worden door burgemeester Krikke gevraagd hun wethouderstaken neer te leggen. De twee Groep de Mos-wethouders zeggen onschuldig te zijn, maar nemen na een motie van wantrouwen ontslag. VVD, D66 en GroenLinks zegden het vertrouwen op in coalitiegenoot Hart voor Den Haag.

Oud-wethouder Tom de Bruijn (D66) wordt door VVD-leider Boudewijn Revis gevraagd een nieuwe coalitie te smeden. Ruim twee maanden na het vertrek van De Mos en Guernaoui presenteert de nieuwe coalitie van VVD, D66, GroenLinks, CDA en PvdA een nieuw coalitieakkoord.

Er komen twee nieuwe wethouders: PvdA-fractievoorzitter Martijn Balster en CDA'er Hilbert Bredemeijer die onderwijs overneemt van D66. De andere wethouders mogen door in de nieuwe coalitie: Boudewijn Revis (VVD, financiën en ruimtelijke ordening), Kavita Pabhudayal (VVD, zorg en jeugd), Robert van Asten (D66, mobiliteit), Bert van Alphen (GroenLinks, sociale zaken integratie en werkgelegenheid), Liesbeth van Tongeren (GroenLinks, duurzaamheid) en Saskia Bruines (D66, Economie).

Deventer – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Jan Jaap Kolkman (PvdA) voelt onvoldoende draagvlak in de raad om nog langer als wethouder te functioneren en stopt. Hij ligt onder vuur vanwege het omvallen van productiebedrijf Werkmakelaar Oost. Opvolger: PvdA-raadslid Rob de Geest.

Diemen – politiek – integriteit – 1 wethouder

Jorrit Nuijens (GroenLinks) verzet zich in Amsterdam tegen een arrestatie door de politie, vlak bij de Stopera, het stadhuis van Amsterdam. Hij zou zich niet alleen hevig verzet hebben tegen zijn arrestatie maar zou volgens de politie op het bureau ook twee agenten hebben gespuugd. Zij hebben aangifte gedaan vanwege belediging. Bij de aanhouding zijn in de tas van Nuijens een flesje met vermoedelijk GHB en twee zakjes wiet aangetroffen. Nuijens kan na verhoor na middernacht naar huis. De volgende morgen maakt hij bekend op te stappen als wethouder omdat hij niet langer meer kan functioneren als wethouder door alle publiciteit rondom zijn arrestatie. Opvolger: Matthijs Sikkes-van den Berg (GroenLinks), fractievoorzitter van GroenLinks in de Provinciale Staten van Fryslân, daarvoor vijf jaar fractievoorzitter in de raad van Fryske Marren, geboren in Naarden en opgegroeid in Bussum.

Doesburg – politiek – 1 wethouder – financiële budgetverantwoordelijkheid

Ellen Mulder (VVD) treedt af omdat er een groot tekort is ontstaan voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Het gaat om ruim 375 duizend euro dat in de komende tien jaar tot anderhalf miljoen euro kan oplopen. "De huidige politieke verantwoordelijkheid ligt bij mij", zegt Mulder als zij haar brief voorleest in de commissie waarin zij haar aftreden bekend maakt. Opvolger: Statenlid Arthur Boone (VVD).

Dongen – persoonlijk

Rolf Vullings (VVD) besluit om te stoppen. "Met veel ambitie en enthousiasme ben ik aan de slag gegaan", aldus Rolf Vullings, die werkzaam was bij corporaties en in het vastgoed. "In een totaal nieuwe functie, met een portefeuille op een geheel ander terrein dan vastgoed en wonen. Als geboren, getogen en maatschappelijk betrokken Dongenaar zag ik er een grote uitdaging in om me als bestuurder in te gaan zetten voor de Dongense samenleving." Maar Vullings zegt de balans te hebben opgemaakt en is tot de conclusie gekomen dat de vastgoedwereld lonkt. "Dongen heeft óók de komende drie jaar een wethouder nodig die er vol voor gaat. Iets in mij blijft zeggen dat ik graag terug wil naar de wereld van het vastgoed. Ik moet eerlijk zijn. Naar de inwoners. Naar het

gemeentebestuur. Naar mijn gezin en ook naar mijzelf toe. Het best op mijn plaats ben ik dáár waar ik vandaan kom. Dan ben ik persoonlijk ook het gelukkigst.” Opvolgster: Petra Lepolder, VVD-wethouder in Steenbergen, waar de VVD kort daarvoor uit de coalitie is gestapt.

Dongen – zwangerschapsverlof en andere zakelijke werkkring

Bea van Beers (PvdA) is met zwangerschapsverlof. Tijdelijke vervanger: Maarten Pieters (PvdA). Eind van het jaar laat Van Beers weten niet terug te keren als wethouder; zij gaat aan de slag als manager bij ContourdeTwern in de regio Tilburg. Opvolgster: PvdA-fractievoorzitter Eline van Boxtel, die per 1 januari 2020 aan de slag gaat.

Dordrecht – gezondheid

Piet Sleeking (Beter voor Dordt) is om gezondheidsredenen tijdelijk uit de running. Opvolgster: oud-wethouder Rinette Reynvaan (Beter voor Dordt) die tot 1 januari 2019 waarnemend burgemeester was in Giessenlanden. Per 1 juli keert Sleeking terug in zijn functie.

Drechterland – andere zakelijke werkkring

George Besseling (VVD) stopt plotseling als wethouder. Hij gaat terug naar de bouwsector waarin hij voorheen jaren heeft gewerkt. "Bij mijn benoeming als wethouder in 2014 heb ik gezegd nooit spijt te willen hebben van de dingen die ik niet gedaan heb. Er is een kans op mijn pad gekomen die ik met beide handen wil aangrijpen. Ik zeg politiek Drechterland gedag en ga een nieuw avontuur in de bouwsector tegemoet.” Opvolgster: VVD-fractievoorzitter Yvonne Roos-Bakker.

Drimmelen – gezondheid

John van Oosterhout (VVD) die in 2018 werd getroffen door een ernstige ziekte (huidmelanoom) concludeert na een succesvolle behandeling dat hij stopt met het wethouderschap. Opvolgster: Lieke Schuitmaker die in het najaar van 2018 Van Oosterhout is gaan vervangen.

Dronten – persoonlijk

Jaap Oosterveld (ChristenUnie) stopt er mee. Hij legt zijn wethouderschap neer want de functie valt hem zwaar en hij heeft behoefte aan meer rust in zijn leven. Zijn besluit om te stoppen heeft niet te maken met de kritiek die er is op de veelbesproken renovatie van het gemeentehuis Dronten. Opvolger: Roelof Siepel, fractievoorzitter van de ChristenUnie.

Eemnes – politiek - 1 wethouder – breuk eigen fractie

Jan van Katwijk (Dorpsbelang) stapt per direct op. In een verklaring laat Van Katwijk weten dat zijn profiel en de wijze van invulling van de functie niet aansluiten bij de wensen en verwachtingen van zijn partij DorpsBelang. Kort daarvoor botste Van Katwijk met zijn partij bij de bespreking van de bouwplannen voor sportcentrum De Hilt. De bouw van dure koopwoningen werd door de fractie van Dorpsbelang van tafel geveegd en zonder tegensputteren zette Van Katwijk toen in de vergadering een streep door de plannen. Opvolger: Theo Reijn, voormalig CDA-wethouder in Wijdemeren, die in de plaats komt van Van Katwijk, maar ook van de gestopte Erwin van Dalen.

Eemnes – persoonlijk

Erwin van Dalen (Dorpsbelang) maakt enkele dagen na het opstappen van zijn partijgenoot Van Katwijk bekend ook te stoppen. Van Dalen kan de functie als deeltijdwethouder voor drie dagen per week moeilijk verenigen met zijn reguliere werk voor zijn bedrijf Via Van Dalen. Opvolger: Theo Reijn, voormalig CDA-wethouder in Wijdemeren, die in de plaats komt van Van Dalen en Van Katwijk.

Eemnes – politiek – 2 wethouders – breuk met coalitie

Sven Lankreijer (PvdA) en Theo Reijn (Dorpsbelang) hebben onvoldoende vertrouwen in de coalitie. Zij beschouwen zich als demissionair tot het vertrouwen is hersteld of er andere afspraken zijn gemaakt. Het besluit kwam na een stroeve commissievergadering waarin het college aan de

gemeenteraad om meer handelingsvrijheid vroeg om zo met marktpartijen te kunnen onderhandelen.

Enkele weken later worden de politieke brokken gelijmd. Er is een basis voor hernieuwd vertrouwen tussen het college en de fracties van Dorpsbelang en PvdA, zo luidt de boodschap van fractievoorzitters Jan de Zeeuw (DB) en Marcus van den Brink (PvdA) en hun wethouders, Theo Reijn (DB) en Sven Lankreijer (PvdA).

Eindhoven – andere politieke werkkring

Jan van der Meer (GroenLinks) wordt gedeputeerde in het nieuwe college van Gelderland. Opvolger: raadslid Rik Thijs (GroenLinks).

Enschede – andere politieke werkkring

Eelco Eerenberg (D66) vertrekt naar Utrecht om Victor Everhardt op te volgen die wethouder is geworden in Amsterdam waar hij de opgestapte Udo Kock opvolgde.

Etten-Leur – persoonlijk

Martin van der Bijl (VVD) stopt als wethouder omdat hij een relatie met een communicatieadviseur van de gemeente heeft. Burgemeester Miranda de Vries heeft Van der Bijl en zijn geliefde in het najaar een half jaar de tijd gegeven om een keuze te maken wie bij de gemeente blijft. Van der Bijl kiest ervoor om te stoppen als wethouder. “Ik gun mijn vriendin dat ze hier kan blijven”, aldus Van der Bijl. Fractievoorzitter Peter van der Wulp (APB) vindt het onbestaanbaar dat Van der Bijl vertrekt. “Van de meesten van ons had hij gewoon mogen aanblijven. Dat hebben we misschien niet duidelijk genoeg gemaakt.” Opvolger: raadslid Frank Vrolijk (VVD).

Etten-Leur – einde vervanging/interimschap

Jan Paantjes (CDA) neemt afscheid als vervanger van Jan van Hal. Hij verving Van Hal sinds augustus 2018. Van Hal was om gezondheidsredenen tijdelijk teruggetreden maar komt tot de conclusie dat terugkeren niet meer mogelijk is. Problemen met zijn gezondheid maakten dat hij die beslissing, met pijn in het hart, moest nemen. Opvolger: Ger de Weert (CDA).

Geertruidenberg – gezondheid

John van Vugt (Keerpunt '74) is zwaar ziek, hij lijdt onder een hardnekkige vorm van wondroos aan zijn been. “De kuur die hij daarvoor volgt, slaat niet aan”, meldt waarnemend burgemeester Jan Luteijn aan de raad. De taken van Van Vugt worden door de overige collegeleden overgenomen.

Gilze en Rijen – andere politieke werkkring

Rolph Dols (CDA) wordt opvolger van Erik de Ridder in Tilburg. Het vertrek van de ervaren Dols leidt ertoe dat de coalitie van Kern '75, Gemeentebelang en VVD toch weer kiest voor een vierde wethouder. Die wordt geleverd door de VVD en daartoe is het coalitieprogramma aangepast. Opvolgster: Sandra Diepstraten (CDA) en uitbreiding met David Vermorken (VVD).

Goes – burgemeester

Loes Meeuwisse (VVD), wethouder sinds 2010, wordt voorgedragen voor benoeming tot burgemeester van Noord-Beveland. Opvolger: Cees Pille (VVD), regiomanager werkgeververeniging VNO-NCW.

Gooise Meren – burgemeester

Jan Franx (VVD) wordt waarnemend burgemeester in Koggenland. Opvolger: Jorrit Eijbersen (VVD, Liberalen, wethouder in Bunnik).

Haaksbergen – politiek – bestuursstijl – 1 wethouder

Arja ten Thije (PvdA) dient haar ontslag in. De coalitie heeft kritiek op haar bestuursstijl en haar manier van communiceren met de gemeenteraad, met name over het afvalbeleid. „Hoewel ik getracht heb meer aansluiting te vinden op de geuite verwachtingen, blijven de signalen over mijn stijl van besturen en communiceren aanhouden. Ik betreur dit ten zeerste”, aldus Ten Thije.
Opvolger: Antoon Peppelman, voormalig wethouder in Bronckhorst.

Haarlem – burgemeester

Cora-Yfke Sikkema (GroenLinks) wordt burgemeester van Oldambt. Opvolger: Robbert Berkhou, raadslid voor GroenLinks.

Harderwijk – andere politieke werkring

Christianne van der Wal (VVD) wordt gedeputeerde in Gelderland. Opvolger: Bert van Bijsteren (VVD), voormalig Statenlid in Gelderland en voormalig raadslid en ex-fractievoorzitter voor de VVD in Harderwijk.

Heerhugowaard – persoonlijk

De ambitieuze Jan van der Starre (Senioren Heerhugowaard) stopt. “Ik merk dat het wethouderschap meer energie van mij vraagt dan ik momenteel beschikbaar heb.” Opvolgster: Annette Valent (fractievoorzitter Senioren Heerhugowaard).

Heerhugowaard – burgemeester

Gido Oude Kotte (CDA) wordt de nieuwe burgemeester van Aalsmeer. Opvolger: Bert Fintelman, oud-wethouder van Langedijk.

Hellendoorn – overlijden

Dennis Op den Dries wordt voor de derde keer met leukemie geconfronteerd en overlijdt korte tijd later. Opvolger: Willem Joosten (GroenLinks) die aangeeft tot 17 december 2019 te willen blijven.

Hellendoorn – einde interimschap

Willem Joosten (GroenLinks) stopt per 17 december 2019 als tijdelijk opvolger van de overleden Dennis Op den Dries. Opvolger: Henk Nijhof (GroenLinks), voormalig wethouder in Hengelo.

Helmond – burgemeester

Jos van Bree (VVD) wordt burgemeester van Geldrop-Mierlo. Opvolger: VVD-raadslid Serge van de Brug per 14 januari 2019.

Hendrik Ido Ambacht – gezondheid

Steven van Die (CDA) treedt tijdelijk terug om gezondheidsredenen. Hij gaat zich helemaal richten op behandeling en herstel.

Hilvarenbeek – persoonlijk

Guus van der Put legt per direct om persoonlijke redenen het wethouderschap neer. Taken worden voorlopig onder de andere collegeleden verdeeld. Er komt een open sollicitatieprocedure, zoals na de raadsverkiezingen in 2018 voor alle drie de wethoudersposten. Opvolger: Leon van de Moosdijk, voormalig wethouder in Someren wordt uit 28 kandidaten geselecteerd door een selectiecommissie van vijf raadsleden van de partijen HOI Werkt, Gemeenschapslijst, VVD en CDA.

Hoogeveen – politiek – 1 wethouder – breuk eigen fractie

Jan Steenberg (Gemeentebelangen) stopt vanwege een breuk met zijn eigen fractie. De oppositie had een motie van wantrouwen klaarliggen vanwege de hoge kosten van het nieuwe kindcentrum Wolfsbos en het opstappen van schoolleiders uit de gesprekken over de scholensie, maar die kan in de kast blijven. SP-fractievoorzitter Jutta van den Oord: "Hij komt veel te laat met informatie. Over

overschrijdingen van budgetten bijvoorbeeld. En vaak gaat het over ad hoc besluiten." Opvolger: Jacob van der Heide (Gemeentebelangen).

Hoorn – persoonlijk

Ben Tap (D66) vindt het na 5,5 jaar wethouderschap niet meer zo leuk en besluit te stoppen. "De laatste tijd merk ik dat het plezier in mijn werk afneemt. Omdat ik mijzelf altijd voor 100 % wil inzetten, heb ik besloten om mijn functie als wethouder neer te leggen." Tap kreeg in het voorjaar nog een motie treurnis aan de broek van de oppositie omdat hij de raad niet altijd goed, tijdig en duidelijk had geïnformeerd en zelfs, over de aankoop van gebouw De Haai, onjuiste informatie had verstrekt. Opvolger: oud-wethouder Arthur Helling (D66).

Horst aan de Maas – burgemeester

Birgit Op de Laak (PvdA) wordt burgemeester van Nederweert. Opvolger: PvdA-fractievoorzitter Roy Bouten (per 27 augustus 2019).

Kapelle – gezondheid

Evert Damen (CDA) die sinds 27 november 2018 afwezig is vanwege ziekte, vraagt in maart officieel om hem ziekteverlof te verlenen. Tot nog toe werden zijn taken waargenomen door de overige leden van het college. Tijdelijke opvolger: CDA-fractievoorzitter Siwart Mackintosh, voor de duur van het ziekteverlof (16 weken). Daarna keert Damen weer terug.

Krimpen aan den IJssel – politiek – coalitiebreuk – 4 wethouders

Leefbaar Krimpen en Stem van Krimpen zeggen het vertrouwen op in de coalitiepartijen D66 en VVD. Aanleiding is een conflict over de nieuwe bestemming van het voormalig evenementenpand en jongeren centrum Big Bear. De raad besloot in december 2018 dat er onderzoek moest komen naar de toekomstige bestemming. Volgens Leefbaar en Stem van Krimpen is in december 2019 duidelijk geworden dat in april 2019 het pand al was verkocht zonder dat de raad daarvan op de hoogte was. Voor Leefbaar en de Stem van Krimpen is het vertrouwen in de huidige samenwerking met D66 en VVD 'onherstelbaar beschadigd'.

"Het was een moeilijke beslissing", zegt fractievoorzitter Saskia Oudshoorn van Stem van Krimpen.

"Die neem je niet over één nacht ijs. Er liggen inhoudelijke verschillen aan ten grondslag en

verschillen over de wijze van samenwerking." "Onze grenzen zijn overschreden", zegt Jeffrey van der Elst van Leefbaar Krimpen. "Voor samenwerking is vertrouwen nodig. En dat vertrouwen ontwikkelt zich wel of niet op basis van onderlinge ervaringen."

Het dossier over Big Bear is in handen van wethouder Arjan Neeleman (D66). Het proces is volgens fractievoorzitter Larry Köster 'volledig correct' verlopen. "Pas toen duidelijk werd wie de beoogde koper is, werd door de lokale partijen actie ondernomen om een collegebesluit te voorkomen." Wie de koper is, is niet bekend.

De fractievoorzitters van de coalitiepartijen hebben unaniem besloten dat een externe informateur in gesprek gaat.

De vier wethouders zijn daarmee nog niet weg, maar feitelijk wel demissionair: Kirsten Jaarsma (Stem van Krimpen), John Janson (Leefbaar), Anthon Timm (VVD) en Arjan Neeleman (D66).

Laarbeek – politiek -1 wethouder – breuk eigen fractie

Ria van der Zanden (PNL, Partij Nieuw Laarbeek) treedt af omdat haar fractie tegen de verhoging van de ozb met 38 procent is, een voorstel dat onderdeel uitmaakte van een plan dat Van der Zanden heeft opgesteld. De overige vier partijen, de Werkgroep, ABL, CDA en PvdA, willen verder met hun wethouders. PNL neemt afscheid van de raadsbrede samenwerking en kiest voor de oppositie. De portefeuille van Van der Zanden wordt verdeeld over de overige collegeleden.

Landerd – gezondheid

Ben Brands heeft voor een aantal maanden het werk neergelegd. Bij Brands (Maashorst Vooruit) is blaaskanker geconstateerd.

Landgraaf – politiek – integriteit – 1 wethouder

Marlies Dreissen (CDA) houdt de eer aan zichzelf en stapt op nadat een aanvraag voor een bouwvergunning voor een nieuwe woning voor Dreissen en haar gezinnen onderwerp dreigt te worden van publieke vragen. "Als een privékwestie onderwerp van publieke vragen dreigt te worden, moet je als wethouder de wijste zijn. Vooral om de discussie over mogelijke beïnvloeding te voorkomen", voegt ze daaraan toe. Opvolger: CDA-fractievoorzitter Bart Smeets.

Leeuwarden – persoonlijk

Henk Deinum (PvdA) legt zijn functie neer omdat zijn vrouw en partijgenote Jannewietske de Vries tot burgemeester van Súdwest-Fryslân is benoemd. Hij wil alle schijn van belangenverstrengeling en negatieve beeldvorming voorkomen. Deinum stapt op na een „indringend gesprek” met de Friese commissaris van de koning Arno Brok (VVD). Deinum: „Brok zag risico's en ik moet toegeven dat die er zijn, al dacht ik er zelf aanvankelijk lichtvaardiger over. Ik ben tot het inzicht gekomen dat het zuiver en duidelijk is om te vertrekken als wethouder. Jannewietske en ik kiezen voor maximale helderheid.” Opvolger: Hein de Haan (PvdA).

Leiden – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Martine Leeuwis (GroenLinks) stopt er mee. Het wethouderschap is niet haar ding, vooral vanwege de politieke kant ervan. Ze heeft haar bestuurlijke baan, waar ze anderhalf jaar geleden aan begon, geweldig gevonden. Maar, zo meldde ze in een korte toelichting: “In het gemeentebestuur heb je ook te maken met de politieke kant van het instituut. Een prachtige baan, maar niet voor mij. De rol begon me te beklemmen.” Haar collega-stadsbestuurders en partijgenoten bleken van haar besluit op de hoogte, voor de rest van de gemeenteraad kwam de mededeling als een volslagen verrassing. Opvolger: GroenLinks-fractievoorzitter Ashley North.

Leiderdorp – politiek – 1 wethouder – breuk eigen fractie

Angelique Beekhuizen (Lokale Partij) stapt per direct op vanwege 'een verschil van inzicht' met haar eigen fractie. Opvolgster: bestuurskundige Martine de Bas, tweede op de kandidatenlijst van Code Oranje bij de Provinciale Statenverkiezingen in Zuid-Holland in 2019.

Leiderdorp – coalitiebreuk – 3 wethouders – coalitiebreuk, verstoorde verhoudingen

Lokale Partij Leiderdorp (LPL) zegt het vertrouwen op in coalitiepartners VVD en CDA. Aanleiding: onenigheid over de snelheid op de Oude Spoorbaan. LPL wil 50 km per uur, de anderen willen 70 km per uur, zoals de gemeente Leiden die geld beschikbaar heeft om de weg onderdeel te maken van een rondweg. Volgens LPL-fractievoorzitter Hugo Langenberg dienen CDA en VVD de Leidse belangen en niet de Leiderdorpse belangen. Daan Binnendijk (CDA) en Willem Joosten (VVD) stappen onmiddellijk op. LPL gaat onderhandelen met PvdA, GroenLinks en D66 over een nieuwe coalitie, maar D66 ziet dat niet zitten. Na begeleiding door formateur Robert Strijk komt er vlak voor Kerst een nieuw coalitieakkoord op hoofdlijnen van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie/SGP. Daan Binnendijk (CDA) en Willem Joosten (VVD) keren terug, D66 komt met een nieuwe wethouder: Rik van den Woudenberg, voormalig wethouder van Zuidplas. Martine de Bas (LPL) verdwijnt definitief van het toneel en was de kortst zittende wethouder van Leiderdorp ooit, vlak voor de val van de coalitie geïnstalleerd.

Lelystad – gezondheid

Ed Rentenaar (Inwonerspartij) gaat minder werken om gezondheidsredenen. Een deel (Verkeer en Vervoer) van zijn portefeuille wordt overgenomen door collega-wethouder Peter Schot (D66).

Loon op Zand – persoonlijk

De 66-jarige Wil Ligtenberg (Voor Loon) stopt er na 21 jaar wethouderschap mee. Hij wil meer tijd besteden aan de zorg voor zijn vrouw en zijn gezin. Opvolger: voormalig fractievoorzitter Jan Brekelmans (Voor Loon).

Loon op Zand – politiek – 1 wethouder (bestuursstijl) en 2 wethouders (coalitiebreuk)

Kees Grootswagers (CDA), verantwoordelijk voor financiën, stapt op nadat de beide coalitiepartijen Gemeentebelangen en Voor Loon het vertrouwen in de wethouder hebben opgezegd. Het CDA stapt daarop uit de coalitie. Aanleiding is het miljoenen tekort waar de gemeente al maanden mee kampt, als gevolg van hoge kosten voor de jeugdzorg, hulp in de huishouding, tegenvallers in het leerlingenvervoer en de kosten voor het inzamelen en verwerken van afval. Ook bleek de bouw van de nieuwe sporthal De Werft in Kaatsheuvel ruim zeven ton duurder dan de gemeente had berekend.

Fractie leider Bart van Drunen (Voor Loon): "Vorige maand al zegden we als partij het vertrouwen in de wethouder op, omdat we vonden dat hij te weinig de regie nam in de hele financiële situatie. Ook had hij ons eerder moeten informeren. Uiteindelijk heeft het nog tot gisteravond geduurd voordat hij besloot om op te stappen. Het is een trieste situatie."

Portefeuille van Grootswagers wordt tijdelijk over de collegeleden verdeeld. Informateurs Bruijniks en Van Laarhoven werken aan een nieuwe coalitie. Er komt een nieuwe CDA-loze coalitie van Gemeentebelangen, Voor Loon en VVD. Gerard Bruijniks (Gemeentebelangen) en Jan Brekelmans (Voor Loon) gaan over naar de nieuwe coalitie; voor de VVD wordt VVD-voorman Frank van Wel, ambtenaar in Goirle, wethouder als opvolger van Grootswagers.

Losser – andere zakelijke werkring

Marcel Wildschut (D66) legt zijn functie neer omdat hij bij Logic Vision een nieuwe fulltime functie krijgt als business innovation manager. Hij werkte als parttimer bij hetzelfde bedrijf. Opvolger: Jaimi van Essen (D66), raadslid voor D66 in Losser.

Maassluis – persoonlijk

Gerard van der Wees (VVD) legt om persoonlijke redenen het wethouderschap neer.

Meerssen – gezondheid

Luc Volders (Het Origineel) wordt getroffen door een hersenbloeding. De collegeleden nemen de taken voorlopig over.

Meijerijstad – politiek – 2 wethouders – breuk eigen fractie

Eus Witlox (Team Meijerijstad) stapt op omdat zijn fractie in twee fracties uiteenvalt. Witlox wil niet verder in zijn rol als partijleider en wethouder. Beide nieuwe fracties zeggen het coalitieprogramma en de andere Team Meijerijstad-wethouder Eric van den Bogaard, die aanvankelijk wel door gaat als wethouder, te blijven steunen. Uiteindelijk besluit Van den Bogaard toch om te stoppen.

Er komt een nieuwe coalitie die bestaat uit CDA, VVD, PvdA en de nieuwe partij HIER, dat een afsplitsing is van Team Meijerijstad. HIER heeft zes raadsleden terwijl de andere vijf raadsleden van Team Meijerijstad verder gaan als Lokaal Meijerijstad. Eric van den Bogaard behoort tot de bloedgroep Lokaal Meijerijstad.

Het nieuwe college bestaat uit vijf in plaats van zes wethouders. De 31-jarige Rik Compagne (HIER), voormalig raadslid in St. Oedenrode, neemt de portefeuille van Witlox over; de portefeuille van Van den Bogaard wordt verdeeld over de wethouders Jan Goijaarts (CDA) en Coby van der Pas (CDA).

Middelburg – overlijden

Cees Lodder (LPM) overlijdt plotseling op zondag 20 januari 2019. Opvolgster: Carla Doorn-Roosenburg, raadslid voor de Lokale Partij Middelburg.

Midden-Groningen – persoonlijk

Anja Woortman (PvdA) stopt om persoonlijke redenen. "Ruim anderhalf jaar geleden is mijn persoonlijke situatie veranderd, waardoor ik de helft van de week alleen de zorg voor mijn twee dochters heb. Ik merk dat het organiseren van tijd samen met hen lastig te combineren is met het wethouderschap". Opvolgster: Jose van Schie (PvdA), Statenlid in Groningen en voormalig wethouder in Hoogezand en Groningen. Van Schie kondigt aan te stoppen als Statenlid.

Montfoort – politiek – bestuurscultuur – 1 wethouder

Jocko Rensen (Progressief Akkoord) stapt op. Als reden voor zijn vertrekt noemt Rensen de bestuurscultuur in de Montfoortse raad. Hij ervaart in de gemeenteraad een cultuurverschil dat niet te overbruggen is: "Gebrek aan vertrouwen en sentimenten uit het verleden bij een aantal raadsfracties maken het voor hem onmogelijk om transparant en integer zijn werk te doen."

De fractie zegt zijn vertrek te betreuren. Fractievoorzitter Han Bovens noemt Jocko Rensen een bestuurder waar Montfoort trots op kan zijn: "Jocko heeft met zijn verbindende optreden forse resultaten geboekt waar de inwoners van Montfoort wat aan hebben. Wij vinden het heel jammer dat hij zich genoodzaakt voelt om dit besluit te nemen."

Opvolgster: Yolán Koster (Progressief Akkoord), voormalig wethouder in Woerden en tot voor kort wethouder in Bergen, NH maar daar gestopt omdat GroenLinks uit de coalitie stapte.

Mook en Middelaar – gezondheid

Susan Doorenbos (GroenLinks) valt tijdelijk uit door ziekte. Pepijn Baneke (fractievoorzitter GroenLinks in het Limburgs parlement) keert voor vier maanden terug als haar opvolger.

Northeast Fryslân – gezondheid

Esther Hanemaaijer (CDA) stopt tijdelijk vanwege gezondheidsredenen. Taken worden door college voorlopig overgenomen. Vervolgens wordt Engbert van Esch benoemd voor zo lang dat nodig is. In december wordt de vervanging verlengd tot 11 april 2020.

Oegstgeest – politiek – projectverantwoordelijkheid – 1 wethouder

Huri Sahin (Progressief Oegstgeest) kondigt haar ontslag aan in het begin van de raadscommissie Ruimte, waar het over de norm voor sociale huurwoningen bij nieuwbouwprojecten zou gaan. "Ik heb geconstateerd dat er een onoverbrugbaar verschil is ontstaan over het wijzigen van de norm voor sociale woningbouw en daarmee de urgentie om meer betaalbare woningen te realiseren", aldus Sahin in een verklaring aan de gemeenteraad. De coalitie en ook haar eigen fractie was het oneens om de regionale afspraak over 25 procent sociale woningbouw vast te leggen voor de bouwprojecten in Oegstgeest. Opvolger: PvdA'er Peter Glasbeek (PrO), voormalig wethouder in Leiderdorp en Harlingen.

Oirschot – politiek – bestuursstijl – 1 wethouder

Jan Heijman (De Gewone Man) stapt op. Hem wordt verweten slecht te communiceren, bovendien had hij een conflict met zijn eigen fractie: die wil een integraal kindcentrum op sportpark De Klep en volgens de wethouder was daarvoor geen geld waarna de fractie hem per motie opdroeg om de eigen berekeningen extern te laten toetsen. Opvolger: voormalig VVD-wethouder in Dongen en Nuenen, de 70-jarige Ad van Beek (De Gewone Man)

Oldambt – politiek – 4 wethouders – coalitiebreuk

Kees Swagerman (SP) dient zijn ontslag in nadat de coalitiepartijen onoverkomelijke meningsverschillen hebben over de maatregelen voor miljoenenbezuinigingen van de gemeente. "Wij wilden de tekorten voor de komende vier jaar dekken met de verkoop van aandelen Enexis", zegt Swagerman. "De waarde van het totale aandelenpakket bedraagt ongeveer 26 miljoen euro. Met de verkoop van een pakket van 21 miljoen euro, zouden we de komende vier jaar de begrotingen sluitend kunnen maken." Tevens heeft de SP grote moeite met de kortingen die de coalitiepartijen willen doorvoeren op het sociaal domein, onder meer door te bezuinigen op de

huishoudelijke hulp. De breuk is onvermijdelijk, aldus Swagerman: 'Het is het klassieke verschil tussen partijen die willen bezuinigen op sociale uitgaven en de belastingen extra willen verhogen.'" Bard Boon (Partij van het Noorden), Laura Broekhuizen (PvdA) en Erich Wunker (VVD) worden demissionair. Er wordt gepoogd een nieuwe coalitie te vormen van Gemeentebelangen, CDA, ChristenUnie en D66, maar die strandt wanneer Gemeentebelangen afhaakt omdat de partij zich onvoldoende gehoord voelt.

Daarop krijgt PvdA-fractievoorzitter in de Groningse Provinciale Staten de opdracht een nieuwe coalitie te vormen met PvdA, VVD en Partij voor het Noorden, samen met CDA, ChristenUnie en D66, maar deze poging strandt omdat PvdA-raadslid Geert Kluiters uit de fractie stapt en solo verder gaat. In december wordt daarop opnieuw gekeken naar samenwerking met CDA en ChristenUnie.

Oosterhout – burgemeester

Marian Witte (Gemeentebelangen) wordt de nieuwe burgemeester van Geertruidenberg. Walther Hoosemans is de beoogd opvolger, maar de 72-jarige haakt af. Daarna wordt de 58-jarige Arnoud Kastelijns benoemd tot deeltijdwethouder, omdat hij ook acht uur per week in café 't Zonneke blijft werken.

Ooststellingwerf – persoonlijk

Jouke Jongsma (Ooststellingwerfs Belang) stelt vast dat het wethouderschap niet zijn ding is en stapt op. Geen opvolger. De drie overige wethouders gaan het werk doen met 3 fte in plaats van 3,7 fte waarbij Ester Verhagen (Ooststellingwerfs Belang) fulltime wethouder wordt.

Oude IJsselstreek – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Peter van de Wardt (CDA) stapt per direct op in de raadsvergadering waarin een besluit moest worden genomen over de uittreding uit de gemeenschappelijke sociale dienst Laborijn waarin verder Doetinchem en Aalten zitten.

Van der Wardt zat tot september namens de gemeente in het DB van Laborijn. In september nam collega-wethouder Ben Hiddinga die taak over nadat Van der Wardt veel kritiek had gekregen op zijn rol binnen Laborijn. In december werd die kritiek – tijdens het debat over het uittreden – herhaald. Van der Wardt werd verweten dat hij na het verschijnen van een vernietigend rapport over de werkwijze van Laborijn telefonisch liet weten dat Oude IJsselstreek uit de sociale dienst wilde stappen. Ook zou hij nooit de problemen bij Laborijn aan de orde hebben gesteld, terwijl die al langere tijd bekend waren. 'De wethouder veegt graag zijn eigen straatje schoon. Het ligt altijd aan anderen. Vraag u zelf maar eens af of u nog kunt functioneren', zegt PvdA-raadslid Ton Menke. 'Wethouder van de Wardt was verantwoordelijk voor het functioneren van Laborijn. Hij heeft onvoldoende integer gehandeld en was doof voor bejegeningklachten van cliënten', aldus raadslid Richard de Lange (VVD).

In de zomer had het college van Oude IJsselstreek bekend gemaakt te willen stoppen met de gemeenschappelijke sociale dienst. De reden: uit onafhankelijk onderzoek kwamen misstanden bij de sociale dienst naar voren, waarbij een groot deel van de cliënten zich gekleineerd en geminacht voelde.

Marco Bennink (Lokaal Belang) is het daar absoluut niet mee eens. 'Het is te triest voor woorden hoe wij als raad met elkaar omgaan. Dit is niet de manier waarop wij willen opereren. Wij distantiëren ons van wat er vanavond over de heer van de Wardt is gezegd', sprak hij kort na het opstappen van de wethouder. Het CDA sluit zich daarbij aan. 'Er is op de man gespeeld', verwijt fractievoorzitter Guido Hakvoort de oppositiepartijen na het vertrek van de wethouder.

Overbetuwe – persoonlijk

Jan van Baal (CDA), 71 jaar, stopt in de zomer. Hij kondigt zijn vertrek aan na de komst van de nieuwe burgemeester en griffier. "Ik zit nog vol energie, leeftijd en gezondheid spelen geen rol in deze beslissing". Hij wil zijn opvolger de kans geven zich goed en langdurig te profileren, "zodat het CDA met twee goede kandidaten en ingewerkte kandidaten de verkiezingen in kan". Opvolgster: Brigitte

Faber-De Lange (CDA), hoofddocent Logistiek en Economie aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen en voormalig raadslid in Overbetuwe (2006-2010).

Putten – persoonlijk

Nico Gerritsen (SGP) legt per 1 september 2019 zijn functie neer. Hij vindt het vlak voor zijn pensionering, na dertien jaar wethouderschap, een mooi moment om te stoppen. Opvolger: SGP-fractievoorzitter Ewoud 't Jong.

Ridderkerk – gezondheid

Volbregt Smit (SGP) stopt half februari om gezondheidsredenen. “Ik ben tot de slotsom gekomen dat het voor mijn eigen welzijn verstandiger is om een stapje terug te doen, hoezeer mij dat ook spijt”. Opvolger: Marco Oosterwijk (SGP).

Ridderkerk – persoonlijk

Cora van Vliet (Echt voor Ridderkerk) legt haar functie per direct neer, vanwege een ‘lopende privézaak’. Door haar ontslag wil ze voorkomen dat die privékwestie haar functioneren als wethouder kan beïnvloeden. Van Vliet is in een rechtszaak verwickeld met het UWV. De uitkeringsinstantie eiste geld terug van Van Vliet, omdat ze naast haar uitkering te veel inkomsten uit werk had. Van Vliet was het daar niet mee eens en spande een rechtszaak aan, die ze uiteindelijk verloor. Zij verzuimde bij haar aanstelling te melden dat er een rechtszaak liep. Van Vliet zei dat te zijn vergeten, maar kreeg geen steun van de fractie van EVR. Het vertrek van Van Vliet leidt tot een afsplitsing binnen EVR, maar de coalitie die bestaat uit EVR, Partij 18Plus, SGP, ChristenUnie en CDA levert weliswaar twee zetels in maar behoudt de meerderheid in de raad. Opvolger: Laurens Franzen (Echt voor Ridderkerk).

Rijswijk – politiek – 4 wethouders – coalitiebreuk

De VVD stapt uit de coalitie. Aanleiding is de zogenoemde Energievisie waarin de nog te nemen klimaatmaatregelen worden geïnventariseerd. De coalitiepartijen verschillen van mening over het tempo waarin klimaatmaatregelen moeten worden ingevoerd. De VVD wil eerst de uitkomsten van de landelijke onderhandelingen over het klimaatakkoord afwachten. Jorke van der Pol (VVD) treedt af; de overige wethouders, Bjorn Lugthart (WIJ), Marlies Borsboom-Turabaz (GroenLinks) en Armand van de Laar (D66), worden demissionair.

Oppositiepartij Beter voor Rijswijk claimt als grootste fractie in de raad een hoofdrol in de nieuwe coalitieonderhandelingen voor het vormen van een nieuw gemeentebestuur. Onder leiding van formateur Joost Eerdmans, voormalig Leefbaar-wethouder in Rotterdam, komt er een nieuwe coalitie van Beter voor Rijswijk, D66, Wij.Rijswijk, CDA en Gemeentebelangen Rijswijk. De nieuwe wethouders zijn: Larissa Bentvelzen (Beter voor Rijswijk), Armand van de Laar (D66, die dus wethouder blijft), Björn Lugthart (Wij. Rijswijk, die dus ook over mag naar het nieuwe college), Johanna Besteman (CDA) en Jeffrey Keus (Gemeentebelangen Rijswijk).

Rotterdam – politiek – 1 wethouder – integriteit

Adriaan Visser (D66), verantwoordelijk voor financiën en grote projecten, treedt af nadat hij heeft toegegeven een presentatie over het mislukte vastgoedproject Schiekadeblok te hebben gelekt. Het Schiekadeblok zorgt al enige tijd voor onrust in de Rotterdamse politiek. In 2009 kocht de gemeente het terrein waarop het project van projectontwikkelaar LSI gebouwd zou moeten worden voor 52 miljoen euro. Bij de koop van het terrein werd afgesproken dat de projectontwikkelaar jaarlijks 2 miljoen euro aan erfpacht zou betalen aan de gemeente. LSI kon dit geld echter niet opbrengen, waardoor de gemeente zo'n 20 miljoen euro is misgelopen. De Rekenkamer Rotterdam bracht in 2018 een kritisch rapport over deze constructie uit waarin topambtenaar Visser, die de leiding had over het project, flink werd bekritiseerd. De Rekenkamer constateert dat Visser als topambtenaar in 2009 de risico's negeerde van de erfpachtdeal met LSI.

Om de positie van wethouder Visser te verdedigen en tegenwicht te bieden aan het kritische Rekenkamerrapport werd daarop een document met vertrouwelijke informatie gelekt naar de media.

Vorig jaar kwam er een kritisch rapport van de Rekenkamer over deze constructie naar buiten. Hierin werd topambtenaar Visser, die de leiding had over het project, flink bekritiseerd.

Om Visser te verdedigen werd een document waarin vertrouwelijke informatie stond die hem verdedigde naar de pers gelekt. Visser stapt op als wethouder toen bekend werd dat hij het document had gelekt. Onderzoek van advocatenkantoor Ploum dat het lek onderzocht in opdracht van de Rekenkamer leverde op dat het een geheim document betrof. Het verspreiden van het geheime document is volgens de advocaat in strijd met de geheimhouding. Daarmee is er sprake van een ambtsmisdrijf.

Vissers collega-wethouder Bas Kurvers (VVD), verantwoordelijk voor bouwzaken, dreigt over dezelfde kwestie ook ten val te komen maar overleeft een motie die met een stem verschil werd verworpen.

Opvolger: Arjan van Gils (D66), voormalig gemeentesecretaris van Amsterdam en Rotterdam, interim-directeur Metropoolregio Rotterdam-Den Haag.

Scherpenzeel – einde interimschap

Henk Vreeswijk (SGP) die na de verkiezingen tijdelijk het wethouderschap invulde, stopt omdat de beoogde wethouder Henny van Dijk-van Ommering (GBS) vanwege gezondheidsproblemen niet eerder benoemd kon worden.

Scherpenzeel – politiek – 3 wethouders: 1 wethouder (breuk in college), 2 wethouders (breuk in coalitie)

Henny van Dijk-van Ommering (GBS) verliest het vertrouwen van de overige collegeleden, Ad van Es (PRO) en Tonnis van Dijk (ChristenUnie). Die zeggen het vertrouwen in haar op vanwege het verschil van inzicht over de toekomst van Scherpenzeel, de vraag of er wel of niet wordt gefuseerd met Barneveld. De collegepartijen van CU en PRO plus oppositiepartij CDA (samen 5 zetels) dat kiest voor fusie, terwijl collegepartij GBS samen met SGP, samen 8 zetels, kiest voor zelfstandigheid. De twee wethouders van PRO (Ad van Es) en CU (Tonnis van Dijk) vonden dat Van Dijk-van Ommering een oordeel moest geven over de financiële gevolgen van het voorstel van haar partij GBS over zelfstandigheid. Van Dijk weigerde dat waarop haar collega's het vertrouwen in haar opzegde. In de daaropvolgende raadsvergadering trekken de fracties van ChristenUnie en PRO Scherpenzeel hun wethouders terug. Daarmee komt de coalitie ten val. Vervolgens blijkt dat GBS en SGP al twee nieuwe kandidaat-wethouders in de startblokken hebben staan: Gerard van Deelen en Izaak van Ekeren, beiden raadslid voor de SGP die beiden voor 50 procent wethouder moeten worden in een college samen met Henny van Dijk-van Ommering (GBS). Aanleiding voor de breuk volgens GBS-fractievoorzitter Henk Brons: het voorstel van het college om samen te gaan met Barneveld is een breuk met het coalitieakkoord. Na dat voorstel voelde Brons zich vrij om een nieuwe coalitie te vormen, en dat is gelukt met de SGP.

Sint Anthonis – gezondheid

Jos Raemaekers (Sint Anthonis Nu) moet een operatie ondergaan en is minimaal zes maanden met ziekteverlof. Tot interim-wethouder wordt benoemd: voormalig wethouder Hans Driessen uit Beuningen. Later in het jaar keert Raemaekers terug op zijn plek in het college.

Sittard-Geleen – politiek – 1 wethouder – breuk met eigen fractie

Felix van Ballegooij (SP) stapt over naar de PvdA, samen met SP-fractievoorzitter Tom Baars. De SP verdwijnt daarmee uit de gemeenteraad omdat Ivo Tillie eerder al is verder gegaan op eigen titel. Van Ballegooij blijft wethouder. De coalitie houdt een krappe meerderheid.

Daarmee verdwijnt de SP uit de gemeenteraad, nadat Ivo Tillie eerder al was verder gegaan op eigen titel. Van Ballegooij blijft wethouder, alleen de Stadspartij stelt vragen over deze politieke overstap. Het bij de coalitiepartij DNA-opgestapte raadslid Angelique Fredrix gaat ‘gesprekken voeren’ met ‘diverse partijen’ over haar politieke toekomst. Daarmee moet duidelijk worden of de coalitie zijn meerderheid in de raad verliest. Eerder was

Sittard-Geleen – politiek – coalitiebreuk – 7 wethouders

Angelique Fredrix, zelfstandig raadslid dat eerder is opgestapt bij coalitiepartij DNA, maakt bekend de coalitie niet langer meer te steunen. De coalitie verliest daardoor de meerderheid, ook omdat de SP-fractie eerst is uiteengevallen en daarna is verdwenen uit de raad.

Er volgt een lang najaar waarin de partijen op zoek gaan naar een nieuwe meerderheidscoalitie. De wethouders blijven demissionair aan het werk: Pieter Meekels (GOB), Leon Geilen (GOB), Kim Schmitz (GroenLinks), Jos Bessems (DNA), Felix van Ballegooij (PvdA), Eefje Joosten (VVD), Berry van Rijswijk (GOB).

Sliedrecht – andere politieke werkkring

Hans Tanis (SGP-ChristenUnie) wordt wethouder in de nieuwe fusiegemeente Altena. Opvolger: de 64-jarige Piet Vat (SGP-ChristenUnie), voormalig wethouder in Molenwaard en Nieuw-Lekkerland.

Sliedrecht – gezondheid

Hanny Visser (PRO Sliedrecht) wordt getroffen door een hartinfarct en is voorlopig vier weken uit de roulatie. Na een operatie in het ziekenhuis keert zij in de loop van het jaar weer terug in het college.

Sluis – politiek – 1 wethouder – integriteit

François Babijn (Lijst Babijn) moet opstappen nadat de coalitiepartijen met uitzondering van zijn eigen partij Lijst Babijn een motie van wantrouwen tegen hem indienen. De aanleiding is dat Babijn als lijsttrekker van Partij voor Zeeland bij de Statenverkiezingen zich meer bezighoudt met de provincie dan met de gemeente. Hij wilde het Statenlidmaatschap combineren met het wethouderschap; dat leverde alleen kritiek op van de oppositiepartijen. Dat hij vervolgens min of meer openlijk solliciteerde naar de post van gedeputeerde doet hem de das om, ook omdat de collega-wethouders vinden dat er bij Babijn geen ‘collegialiteit’ zou zijn. De situatie is onwerkbaar, aldus de drie coalitiefracties van CDA, VVD en Nieuw Gemeentebelang. Zij willen wel door met Lijst Babijn in de coalitie. Opvolgster: Rian de Feijter (Onafhankelijk West), voormalig raadslid in Terneuzen en voormalig DB-lid in het waterschap.

Sluis – persoonlijk

Chris van de Vijver (Nieuw Gemeentebelang) stopt ermee. Na vijf jaar is de energie op. “Als je merkt dat het steeds minder wordt, dan moet je tegen jezelf zeggen dat het genoeg is geweest”. Opvolgster: Marianne Poissonier-Dekker (fractievoorzitter Gemeentebelang).

Smallingerland – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Eric ter Keurs (VVD) dient zijn ontslag in, nadat hij excuses heeft gemaakt voor de manier waarop hij half september, een week eerder, kritiek had gegeven op de ambtelijke organisatie. “Mijn opmerkingen hebben een precair proces niet geholpen. Ik dien dan ook mijn ontslag in.” De wethouder had in de raadsvergadering zijn eigen ambtenaren meermaals afgevalen door in het openbaar de kwaliteit van hun werk in twijfel te trekken. Opvolger: de 63-jarige Sipke Hoekstra, VVD-fractievoorzitter in de raad van Smallingerland.

Son en Breugel – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Tom van den Nieuwenhuijzen (PvdA/GroenLinks) stapt op als wethouder. “Ik kom tot de conclusie dat het wethouderschap van Son en Breugel niet meer bij mij past”, schrijft hij in een verklaring. Hij komt in Son en Breugel “niet toe aan het werken aan een duurzame wereld en het strijden tegen de

‘doe maar normaal’-cultuur die zoveel mensen weerhoudt van het laten zien van hun ware talenten en identiteit”. Van den Nieuwenhuijzen kan niet goed uit de voeten met de moeizame bestuurlijke verhoudingen in de Sonse raad.

De beoogde opvolging door het Oirschotse PvdA-raadslid Raf Daenen gaat niet door omdat uit onderzoek blijkt dat er vraagtekens zijn bij de wijze waarop Daenen had aangestuurd op een vertrek bij zijn oud-werkgever Fontys, waar hij een terugkeergarantie had, terwijl hij als oud-wethouder in Oirschot na 2013 een wachtgeld kreeg.

De drie coalitiepartijen vinden het vervolgens wenselijk gezien de grote ambities van coalitiepartijen Dorpsvisie, CDA en PvdA/GroenLinks om twee opvolgers te benoemen: Paul van Liempd (PvdA/GroenLinks), voormalig PvdA-wethouder in Waalre en vice-voorzitter PvdA-Brabant, én Jos de Bruin (Dorpsvisie).

Staphorst – politiek – 1 wethouder – coalitiebreuk

Bert Krале (CDA) vertrekt als wethouder wanneer zijn partij uit de coalitie stapt. De fractie van het CDA heeft aangegeven niet langer vertrouwen te hebben in de huidige coalitie met SGP en ChristenUnie. "Helaas is gebleken dat de onderlinge samenwerking anders is gelopen dan wat we ervan hadden gehoopt en verwacht. Dit gaat ten koste van de bestuurskracht en uiteindelijk van de gemeente Staphorst als geheel", schrijft CDA-fractievoorzitter Jacob Spiker in een brief aan de gemeenteraad.

De coalitie van SGP en ChristenUnie behoudt ondanks het vertrek van het CDA de meerderheid in de gemeenteraad. De portefeuille van Krале wordt in eerste instantie verdeeld over burgemeester Segers en wethouders Mulder en Mussche.

Krале beschuldigt in een interview met dagblad de Stentor, aan het einde van het jaar, zijn oud-collega Lucas Mulder (SGP) van vriendjespolitiek en het maken van afspraken achter de rug van andere collegeleden om. Burgemeester Theo Segers, die burgemeester wordt in Molenlanden, neemt een externe partij in de arm om de integriteit van het college van burgemeester en wethouders in Staphorst te onderzoeken.

Steenbergen – coalitiebreuk - 4 wethouders - politiek

De VVD stapt uit de coalitie. Volgens fractievoorzitter Kees Gommeren zijn er geen afspraken te maken met GewoonLokaal! omdat zij te vaak van standpunt veranderen. Aanleiding is het dossier windturbines in de Karolinapolder bij Dinteloord. GewoonLokaal! en CDA gaan verder als minderheidscoalitie en vragen René Mol als informateur om een nieuwe coalitie te maken. Wilma Baartmans (Gewoon Lokaal!), Esther Prent (Gewoon Lokaal!) en Koos Krook (CDA) fungeren als demissionaire wethouders in de minderheidscoalitie. Petra Lepolder (VVD) mag blijven als wethouder maar maakt tijdens de lopende formatiepoging voor een nieuwe coalitie de overstap naar Dongen waar zij VVD-wethouder Rolf Vullings opvolgt.

Er komt een nieuwe coalitie van Gewoon Lokaal!, Volkspartij en CDA. Dat is de meest kansrijke combinatie, concludeert informateur René Mol. Er wordt een nieuw coalitieakkoord 2019-2022 gepresenteerd. De drie demissionaire wethouders gaan door onder de nieuwe coalitie, Lepolder wordt opgevolgd door vicefractievoorzitter Willy Knop (Volkspartij).

Steenbergen – andere politieke werkring

Petra Lepolder (VVD), demissionair, wordt wethouder in Dongen als opvolger van VVD-wethouder Rolf Vullings.

Stichtse Vecht – politiek – 1 wethouder – verstoorde verhouding

Linda van Dort (GroenLinks) stapt op na afloop van het begrotingsdebat met voor GroenLinks relatief grote bezuinigingen op duurzaamheid. Van Dort wil geen nadere toelichting geven. In een verklaring via de gemeente gaf ze aan zich door diverse gebeurtenissen uit het verleden niet vrij te voelen open te zijn over de motieven voor haar vertrek. Van Dort kwam in 2014 in de gemeenteraad en werd een jaar later wethouder van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Een half jaar geleden ontstond opschudding rond Van Dort na vermeende belangenverstremgeling rond een bouwproject aan de Zorgweteringlaan, waar ze tot voor kort zelf woonde. De plaatselijke politieke partij Lokaal Liberaal deed bij burgemeester Yvonne van Mastrigt daarover een melding van niet integer handelen. Die concludeerde dat het optreden van Van Dort 'uiterst ongelukkig' was geweest, maar onvoldoende aanleiding om het vertrouwen in haar kwijt te raken.

Het vertrek van Van Dort leidt tot een breuk in de coalitie. De collegepartijen CDA, VVD en PvdA zien te weinig basis om met GroenLinks nog verder door te gaan in het college. GroenLinks betreurt dit besluit en verklaart zich te willen blijven inzetten voor een klimaatbestendige gemeente en een duurzame economische ontwikkeling en sociale cohesie.

Súdwest-Fryslân – politiek – bestuursstijl – 1 wethouder

Stella van Gent (PvdA) ziet haar wethouderschap eindigen. Vier wethouders hebben het vertrouwen in Van Gent opgezegd. CDA-wethouders Maarten Offinga en Gea Wielinga, VVD'er Mark de Man en Erik Faber (GroenLinks) hebben zich bij burgemeester Jannewietske de Vries gemeld met de boodschap dat ze niet verder willen met Van Gent. Het viertal vindt haar te wispelturig en onbetrouwbaar. Het vertrouwen in hun collega is verdwenen. De PvdA blijft daarentegen welkom in het verbond. De PvdA staat pal achter Van Gent en stapt per direct uit de coalitie: "Stella is de PvdA en de PvdA is Stella".

Breekpunt in de grimmige samenwerking tussen de wethouders is een opgestart integriteitsonderzoek naar Van Gent. Zij wil samen met Empatec-directeur Harry de Wit een oud pand in Sneek kopen en splitsen - een zakelijke deal. Bureau Bing houdt de transactie kritisch tegen het licht. Van Gent zegt dat ze zelf op het onderzoek aangestuurd heeft. "Om elke schijn van belangenverstremgeling te voorkomen."

Volgens de PvdA is de dwingende bestuursstijl van wethouder Maarten Offinga een van de grootste problemen binnen het gemeentebestuur. Van Gent, verwijzend naar Offinga: "Je kunt de pleister af aftrekken – en die pleister ben ik dan – maar de wond blijft zitten."

Texel – persoonlijk

Sander van Knippenberg (GroenLinks) stopt omdat hij goed vaderschap niet kan combineren met de aandacht voor zijn uitzonderlijk hoogbegaafde dochter die onderwijs volgt in Utrecht. Opvolger: Jaap Vlaming (raadslid GroenLinks).

Teylingen – persoonlijk

Bas Brekelmans (VVD) stopt omdat een nieuwe baby in zijn gezin extra zorgen geeft voor het vinden van balans tussen werk en privé. 'Het wethouderschap is geen acht tot vijf baan en als ik iets doe, wil ik dat ook graag goed doen', schrijft Brekelmans die al vijf jaar wethouder is. Om vervolgens te noteren: 'Met de komst van nog een klein mensje is dat voor mij eigenlijk niet meer te doen, vrees ik.' Opvolgster: Marlies Volten (VVD).

Teylingen – persoonlijk

Rob ten Boden (Trilokaal) stopt half december als wethouder. Hij heeft na anderhalf jaar de conclusie getrokken dat het wethouderschap niet bij hem past. Ook de gezondheidssituatie van zijn vrouw speelt een rol; hij wil er meer voor haar zijn.

Tilburg – andere zakelijke werkring

Erik de Ridder (CDA) wordt in april watergraaf bij waterschap De Dommel. Als opvolger treedt aan Rolph Dols (CDA), wethouder uit Gilze Rijen. Hij krijgt een ontheffing van de gemeenteraad voor het woonplaatsvereiste; met uitzondering van de LST die tegen de benoeming stemde.

Tubbergen – andere politieke werkring

Roy de Witte (CDA) wordt gedeputeerde in Overijssel. Opvolgster: raadslid Hilde Berning-Everlo (CDA).

Tytsjerksteradiel – politiek – 1 wethouder – bestuursstijl

Rommert Dijk (FNP) stopt per 1 februari als wethouder in Tytsjerksteradiel. De baan als wethouder valt hem tegen. "Hy fielt him der net yn thús", vertelt zijn partijgenoot Wijbe Postma die het woord voert over de kwestie. Het komt erop neer dat Dijk het werk simpelweg niet zo leuk vindt om te doen. Dijk trad na de gemeenteraadsverkiezingen dit voorjaar 'fol entûsjasme' aan als wethouder. Hij was daarvoor vier jaar raadslid. Opvolgster: Tytsy Willemsma (FNP), adviseur public affairs in Brussel voor SNN, daarvoor zes jaar wethouder in toenmalige gemeente Dongeradeel.

Utrecht – andere politieke werkring

Victor Everhardt (D66) wordt door zijn partij voorgedragen als wethouder in Amsterdam als opvolger van de vanwege de ophef rond AEB, vuilverbrander van Amsterdam, opgestapte partijgenoot Udo Kock. Opvolger: Eelco Eerenberg, D66-wethouder in Enschede.

Venray – andere politieke werkring

Carla Brugman (Venray Lokaal) wordt gedeputeerde in het extraparlamenteaire college van de provincie Limburg met gedeputeerden van CDA, VVD, Forum voor Democratie, lokale partij GBBL uit Landgraaf en GroenLinks, via Brugman. Als gevolg hiervan wordt Brugman uit GroenLinks gezet omdat het landelijke GroenLinks niet met Forum voor Democratie in een college wil. Opvolger: de 61-jarige voormalig partijvoorzitter van Venray Lokaal, Cor Vervoort.

Vlaardingen – politiek – 1 wethouder – integriteit

Frans Hoogendijk (ONS Vlaardingen) wordt door de raad met ontslag gestuurd nadat duidelijk is geworden dat hij een woning verhuurt aan Roemeense arbeidsmigranten, terwijl het verkiezingsprogramma van ONS Vlaardingen vindt dat 'er alles aan te doen om de verdere instroom van Moelanders tegen te gaan'. Hoogendijk beriep zich erop dat hij bij zijn aantreden als wethouder de kwestie heeft aangekaart bij BING in het kader van onderzoek naar integriteitsrisico's. 'BING kwam in dat gesprek tot de conclusie dat de verhuur van dit appartement niet een nevenfunctie betreft en ook zag BING in deze verhuur geen risico op het vlak van integriteit', aldus Hoogendijk. Na het vertrek van de SP in het najaar van 2018 verdwijnt nu ook ONS uit het college. Er komt een nieuw coalitieakkoord dat het door alle partijen in 2018 onderschreven raadsakkoord vervangt. CDA, D66, GroenLinks, VVD, fractie Kerkhof en VV2000/Leefbaar nemen plaats in de coalitie. De zes fracties hebben samen 19 van de 35 raadszetels. Vijf van de zes partijen leveren een wethouder. Fractie Kerkhof kiest voor een rol van volwaardige coalitiepartner zonder een wethouder te leveren. Drie wethouders gaan door als wethouder: Jacky Silos (CDA), Bart Bickers (VVD) en Bart de Leede (GroenLinks). Ivana Somers-Gardenier (VV2000/LV) en Sebastiaan Nieuwland (D66) zijn nieuw en vervangen Arnout Hoekstra (SP) en Frans Hoogendijk (ONS Vlaardingen).

Vlieland – gezondheid

Rients Hoekstra (Nieuw Liberaal Vlieland) wordt vanwege ziekte in de zomer vervangen door NLV-fractielid Dick Visser. Eind december wordt Hoekstra voor een tweede periode vanwege ziekte opnieuw vervangen door Dick Visser.

Voorschoten – burgemeester

Nanning Mol (VVD) wordt burgemeester van Laren. De beoogde opvolging door VVD-fractievoorzitter Sjoerd van den Dool gaat niet, want de kandidaat heeft een probleempje bij zijn woning. Opvolger: VVD-raadslid Paul de Bruijn.

Waalre – verstoorde verhoudingen – 4 wethouders

De vier wethouders laten weten dat ze vanwege verstoorde verhoudingen binnen de coalitie hun werk niet goed kunnen uitvoeren. Volgens de vier wethouders, Alexander van Holstein (CDA), Loek Kruip (VVD), Lianne Smit en Arno Uijlenhoet (beiden AWB/ZW14/GroenLinks) zijn de verschillen

binnen de coalitiepartijen te groot. Keer op keer worden de wethouders tijdens de raadsvergaderingen aangevallen, niet alleen uit de oppositie maar ook uit de eigen partijen. De wethouders voelen weinig 'ruimte en vertrouwen' om het coalitieakkoord uit te voeren. Als gevolg daarvan stappen CDA en VVD uit de coalitie. De overgebleven coalitiepartijen AWB, ZW14 en GroenLinks hebben daardoor geen meerderheid meer. De oplossing wordt een doorstart van de oude coalitie maar wel in afgeslankte vorm. De samenwerking gaat van vijf naar drie partijen. GroenLinks wordt, buiten medeweten van fractievoorzitter Beuger, uit de coalitie gezet, maar wethouder Arno Uijlenhoet (GroenLinks) blijft in functie. De coalitie bestaat daarmee uit VVD, CDA en Aalst-Waalre-Belang (AW-B). Uijlenhoet en Smit zitten voortaan namens AW-B in het college.

Waalwijk – gezondheid

John van den Hoven (Lokaal Belang) legt in december voor onbepaalde tijd zijn werkzaamheden neer. Dat doet hij op dringend medisch advies. Van den Hoven kampt met de nasleep van een verkeersongeluk in september.

Waddinxveen – gezondheid

Henry ten Zijthoff (PvdA/GroenLinks) stopt er mee vanwege oververmoeidheid. "Ik heb er twee maanden mee lopen worstelen of ik zou stoppen. Maar als je doorgaat, val je om en dat wil ik niet, ook niet voor mijn familie en vrienden. En dus heb ik geluisterd naar mijn lichaam."

Wageningen – zwangerschapsverlof

Anne Janssen (PvdA) gaat met zwangerschapsverlof. Tijdelijk opvolger: Arie-Willem Bijl (PvdA), voormalig wethouder in Almere en adviseur bij gebiedsontwikkelaar Over Morgen.

Wageningen – persoonlijk

Dennis Gudden (D66) stopt omdat hij op reis gaat voor enkele maanden naar Nieuw-Zeeland vanwege het werk van zijn vrouw. Opvolgster: Maud Hulshof, D66-fractievoorzitter in de raad.

Westland – politiek – 1 wethouder – breuk met fractie.

Karin Zwinkels-de Jong (CDA) stopt ermee. De CDA-wethouder heeft de Westlandse burgemeester Bouke Arends laten weten per direct op te stappen. Als reden voor haar vertrek geeft de wethouder aan dat in de afgelopen periode een onoverkomelijk verschil van inzicht is ontstaan met haar fractie over uiteenlopende onderwerpen. Het besluit valt wethouder Zwinkels erg zwaar. 'Jarenlang heb ik mij met hart en ziel ingezet voor een sterker en mooier Westland. Helaas heb ik moeten constateren dat er te veel verschil van inzicht is tussen de fractie van CDA Westland en mijzelf over de te varen koers', meldt zij in een persbericht van haar partij. Aan mediapartner WOS laat Zwinkels weten dat de verschillen vooral zitten in de tuinbouwonderwerpen. Denk hierbij aan de tijdelijke arbeidsmigrantenhuisvesting. Zwinkels heeft er altijd voor gepleit om dat niet bij de tuinders zelf te laten plaatsvinden om situaties als uitbuiting te voorkomen. Het CDA zou daar inmiddels anders over denken.

Westerveld – politiek – breuk eigen fractie (1 wethouder), coalitiebreuk (2 wethouders die terugkeren)

Wilfried de Jong (Progressief Westerveld), wethouder van buiten, dient zijn ontslag in vanwege een gebrek aan vertrouwen bij zijn partij, die bestaat uit twee kampen, GroenLinks en D66. De Jong was D66-raadslid in Assen. Hij hoopt dat zijn opvolger het lelieteeltdossier oppakt op de wijze die Progressief Westerveld voor ogen staat. De beoogde opvolger, fractievoorzitter Michiel van de Kasteelen geeft aan geen wethouder te willen worden.

De verhoudingen verslechteren met als gevolg dat de twee andere coalitiepartijen DSSW-SW en Gemeentebelangen het vertrouwen opzeggen in de samenwerking met Progressief Westerveld. Progressief Westerveld is boos dat er een 'geheime' raadsbijeenkomst is geweest zonder Progressief Westerveld. Volgens de overige partijen in de raad is er geen sprake geweest van een geheime

bijeenkomst. Fractievoorzitter Janny Mones van Gemeentebelangen zegt dat Progressief Westerveld niet was uitgenodigd, omdat zij een radiostilte in acht hadden genomen en over de crisis niets meer zouden zeggen.

Een informateur, hoogleraar Bestuurskunde Michiel Herweijer, moet zich over de crisis buigen. Maar dit is volgens Progressief Westerveld niet meer nodig. Tijdens een extra raadsvergadering, op aanvraag van Progressief Westerveld, heeft de partij aangegeven niet meer te willen samenwerken met de coalitiegenoten. Wat hen betreft gaat de informateur kijken naar een compleet nieuwe coalitie.

Herweijer adviseert het formeren van een nieuw college met hulp van de oppositie. Alle fracties met uitzondering van Progressief Westerveld kunnen zich vinden in de conclusies van de informateur.

Herweijer krijgt daarop de opdracht om een nieuw college te formeren.

Er komt een nieuw college met de VVD. Klaas Smidt keert namens de VVD terug als wethouder en neemt de positie van Wilfried de Jong over. Het doorstartende nieuwe college bestaat verder uit Jelle de Haas (Gemeentebelangen) en Henk Doeven (DSSW-SW).

Westerwolde – gezondheid

Harrie Brunen (Gemeentebelangen) stopt na een anderhalf jaar want het wethouderschap trekt een te zware wissel op zijn gezondheid. “Het is een veeleisende functie met diverse zware dossiers waarbij het lastig is de juiste balans te vinden”. Kort voor zijn vertrek kreeg Brunen van oppositiepartij CDA een motie van treurnis die geen meerderheid haalde. De reden was het afvalstoffenbeleid voor de nieuwe gemeente, de wijze waarop afval wordt ingezameld en verwerkt. Te veel aannames en te veel onduidelijkheden in het beleid van de wethouder, zo luidde de kritiek. Opvolger: raadslid Henk van der Goot (Gemeentebelangen)

Westvoorne – politiek - breuk eigen fractie – 1 wethouder

Marja Roza-de Pijper (VVD) stopt vanwege een voortdurend verschil van inzicht met haar fractie over tal van onderwerpen. Zij was voorheen wethouder in Hellevoetsluis. Opvolger: Henk de Graad (VVD), voormalig VVD-wethouder in Nissewaard.

Winterswijk – politiek – 3 wethouders - verstoorde verhoudingen

De coalitie van CDA en Winterswijk's Belang (WB) komt ten val vanwege verstoorde verhoudingen. In de raadsvergadering van 31 januari gaat het mis op het onderwerp duurzaamheid. Fractievoorzitter Tannemaat van WB noemt wethouder Wim Elferdink (CDA) en fractievoorzitter Wim Wassink (CDA) leugenaars. CDA-wethouder Saris en het CDA storen zich al langer aan het respectloze optreden van WB. Het resultaat: het CDA zegt het vertrouwen op in de samenwerking met WB.

Het CDA stelt de andere fracties voor om op zoek te gaan ‘naar een nieuwe, stabiele en werkbare coalitie’.

Het CDA, met zeven zetels de grootste partij in Winterswijk, denkt een akkoord te hebben met de VVD voor een nieuwe coalitie, maar de liberalen kiezen het pad van WB, GroenLinks en PvdA.

Daardoor staat het CDA, de grote winnaar van de laatste gemeenteraadsverkiezingen, aan de kant. Elferdink besluit na de breuk met WB te stoppen als wethouder en ook Ilse Saris is definitief wethouder af.

Zeventien dagen na de val van het college is er een nieuw college met Wim Aalderink (Winterswijk's Belang), Inge Klein Gunnewiek (VVD), Tineke Zomer (GroenLinks) en Elvira Schepers (PvdA) met een nieuw coalitieakkoord met als titel ‘Winterswijk wint’.

Zaanstad – politiek – breuk eigen fractie (2 wethouders), coalitiebreuk (5 wethouders)

Gerard Ram (VVD) en Hans Krieger (VVD) stappen op. Zij doen dat nadat de VVD twee van de zes leden uit de fractie heeft gezet en daarmee verliest de coalitie zijn meerderheid.

De raadsleden Marianne de Boer en Simone van Otterloo hebben een brief aan het bestuur geschreven waarin zij klagen over de koers van de VVD, die te veel naar links zou afbuigen. Maar hun kritiek op wethouder Ram was veel harder. Zij zetten hem neer als een man die dreigt en

manipuleert en soms dronken in de auto stapt. De beide raadsleden stappen uit de fractie; de vier overgebleven VVD-raadsleden nemen afstand van de brief en noemen de inhoud lasterlijk en verwerpelijk.

Door de breuk in de VVD-fractie raakt de coalitie van VVD, PvdA, Rosa, D66, CDA en ChristenUnie zijn meerderheid kwijt. De overige wethouders blijven demissionair op hun post. Gedurende de zomer vinden er formatiegesprekken plaats met GroenLinks, VVD, Partij voor de Dieren, Denk en SP. In het najaar komt er na een formatie onder leiding van de voormalige Amsterdamse burgemeester Job Cohen en de Leidse bestuurskundige Geerten Bogaard een nieuwe coalitie met VVD, D66, PvdA, CDA, ROSA, ChristenUnie en GroenLinks als nieuweling. Sanna Munnikendam (D66), Songul Mutluer (PvdA), Gerard Slegers (CDA), Natasja Groothuismink (ROSA), Rita Noordzij (ChristenUnie) en Hans Krieger (VVD) keren terug. Wessel Breunisse (GroenLinks) komt in de plaats van Gerard Ram (VVD).

Zaanstad – politiek – 1 wethouder – gebrekkige informatievoorziening

Sanna Munnikendam (D66) treedt af ondanks dat ze in korte tijd twee keer een motie van wantrouwen overleefde. 'Ik ben tot de conclusie gekomen dat iedere volgende stap die ik zou zetten, mij weer op een motie van wantrouwen zou komen te staan.'

Als cultuurwethouder heeft Munnikendam (D66) zich de afgelopen jaren ingezet voor een nieuw museum dat in het centrum van Zaandam moet komen. Dit dossier leverde haar veel problemen en twee moties van wantrouwen op. Zes weken voor haar aftreden stelde de Partij voor Ouderen en Veiligheid (POV) in een eerste motie van wantrouwen, die alleen werd gesteund door de PVV, dat de wethouder de gemeenteraad met regelmaat weigerde te informeren over lopende zaken.

Een week voor haar aftreden wilde de gehele oppositie Munnikendam wegsturen; dit keer naar aanleiding van het onjuist informeren over de plek voor het nieuwe Museum Holland. De wethouder zou gezegd hebben dat ze niet wist wat de mogelijke locaties waren, maar uit onderzoek medio 2018 bleek dat de opties wel al bekend zijn. In een brief aan de raad schrijft ze dat een inhoudelijk debat over het nieuwe museum niet meer gevoerd kan worden. Het onderwerp is te veel gepolariseerd geraakt, concludeert Munnikendam.

Haar partij, D66, zegt onderdeel te willen blijven van de coalitie. De fractie streeft ernaar om eind januari de opvolger bekend te maken.

Zevenaar – politiek – 1 wethouder – falende projectverantwoordelijkheid

Anita van Loon (Lokaal Belang) stopt per direct. Zevenaar kampt met een miljoenentekort voor onder meer de jeugdzorg. Van Loon is verantwoordelijk voor jeugdzorg en de wmo. Van Loon zegt "onvoldoende steun te voelen" van coalitie en oppositie om de tekorten aan te pakken. Van Loon had een deel van haar portefeuille al overgedragen aan college-wethouder Hans Winters. SP en VVD bereidden een motie van wantrouwen voor omdat Van Loon niet voor haar taak berekend zou zijn. Met instemming van de fractie Lokaal Belang wordt besloten in september (twee maanden later dus) om geen opvolger aan te wijzen.

Zutphen – zwangerschapsverlof

Annelies de Jonge gaat na de zomervakantie met zwangerschaps- en bevallingsverlof.

Zwijndrecht – burgemeester

Jolanda de Witte wordt burgemeester van Albrandswaard. Opvolger: Ronald de Meij (D66), directeur Publieke Gezondheid in Zeeland voor de GGD Zeeland.

Verantwoording:

Deze lijst is tot stand gekomen op basis van onderzoek en publicaties op de websites van (regionale) dagbladen, radio- en tv-stations en lokale en regionale periodieken als ook de websites van (lokale) politieke partijen. Wanneer u fouten ontdekt in de lijst of aanvullingen hebt, kunt u daarvoor mailen naar: info@decollegetafel.nl onder vermelding van: Wethoudersonderzoek 2019.

Bron: DeCollegetafel, Wethoudersonderzoek 2019, tussentijds vertrokken wethouders om politieke en andere redenen, 2 januari 2020